2014. január 2., csütörtök • LXXII. évfolyam • 1. szám, 16 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Jóváírás: gyermekvállalásra és adóelkerülésre ösztönöz a kormány

- A feketejövedelmek legalizálásával élénkítenék az állampapírpiacot.
- Az adózók huszadának segít a gyerekkedvezmény kibővítése. **Az ügy →4**

CSÍK ZENEKAR: ELTÚLZÁS ÉS ELFELEJTÉS NÉLKÜL

Kultúra →11

Választás 2014 Az EBESZ dönti el, hogy szoros felügyeletre van-e szükség

Jönnek a megfigyelők

A külügyminiszter már egyértelművé tette, hogy a kormány kész fogadni a választásokra a nemzetközi megfigyelőket FOTÓ: MÓRICZ SIMON

Danó Anna–Lencsés Károly

A kormány írásos meghívást intéz majd az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezethez (EBESZ), tehát tudomásul veszi, hogy a 2014-es parlamenti választás lebonyolítását nemzetközi megfigyelők ellenőrizzék – derül ki a *Népszabadság* által megismert kormányzati dokumentumból.

Az ellenzék korábban többször kezdeményezte ezt, s legutóbb tavaly novemberben szólította fel a kabinetet arra, hogy intézkedjék, az MSZP szerint ugyanis csak külső kontroll mellett biztosítható a választások tisztasága Magyarországon. A szocialisták úgy gondolják, hogy legalább ezer megfigyelőre lenne szükség, a létszámról azonban az EBESZ dönt. A szervezet a választás előtt először mindenütt felméri, hogy milyen típusú megfigyelésre van szükség. Ha egy országban a szavazás tisztasága kapcsán kételyek merülhetnek fel, ott szakértők sora akár heteket is eltölt, de lehetséges, hogy csak néhány napra, illetve kizárólag a szavazás napjára küldenek megfigyelőket. Ez utóbbi körbe jellemzően a nyugat-európai államok tartoznak.

Az Európai Parlamentben tavaly nyáron elfogadott Tavares-jelentésben nyomatékosan felszólították a magyar kormányt: kezdeményezze a Velencei Bizottságnál és az EBESZ-nél, hogy értékeljék az új választási rendszer jogi és intézményi kereteit. Felvetődött emellett, hogy kérjék fel az ODIHR-t (az EBESZ Emberi Jogok és Demokratikus Szervezetek Intézménye) egy igényfelmérő küldöttség létrehozására, valamint a választások rövid és hosszú távú megfigyelésére. Ilyen szoros felügyeletre az uniós tagállamok közül eddig csak Bulgáriában volt példa. Amennyiben Magyarországon is indokoltnak tartanák a hosszú távú megfigyelést, többek között Albániával, Grúziával vagy Ukrajnával kerülnénk egy sorba.

A külügyminiszter *Lamperth Mónika* szocialista képviselő írásbeli kérdésére adott válaszában már tavaly augusztusban egyértelművé tette, hogy a kormány kész fogadni a nemzetközi megfigyelőket. Nincs is azonban más lehetőség, mert a szervezet tagállamai az 1990-es koppenhágai dokumentum aláírásával vállalták, hogy az országos szavazások időpontjáról az EBESZ-t értesítik, s készek megfigyelők fogadására is. *Martonyi János* jelezte ugyanakkor azt is, hogy – a Tavares-jelentésben foglaltakkal szemben – senki nem kérte a választási szabályok nemzetközi szervezetek által történő értékelését. Az EBESZ igényfelmérő küldöttsége – amely a megfigyelés típusáról határoz majd – azonban valószínűleg figyelemmel lesz arra, hogy a magyar választási rendszert a kormányoldal egyoldalúan átalakította, és most első alkalommal voksolhatunk a jelenlegi hatalom számára egyértelműen kedvezőbb feltételek mellett.

Különben a kabinet is tisztában van vele, hogy nemzetközi fórumokon kételyek sora fogalmazódott meg a választási szabályokkal kapcsolatban is, ezért felvetődött: szerencsés mielőbb elfogadni azt a kormányhatározatot, amely felhatalmazást ad az EBESZ-megfigyelők meghívására. Az eredeti elképzelések szerint ennek már tavaly meg kellett volna születnie, ám ilyen dokumentumnak egyelőre nincs nyoma.

A szavazás időpontját egyébként a köztársasági elnök a hatályos szabályok szerint úgy határozza meg, hogy az „a kitűzés napját követő hetvenedik és kilencvenedik nap közé essen”. Az államfő erről még nem döntött, de egyes kormánypárti politikusok nyilatkozatai és *Áder János* korábbi szavai is arra utalnak, hogy várhatóan április 6-án, tehát az alaptörvény szerinti első lehetséges napon voksolhatunk. Áder szerint nincs szükség hosszú kampányra, s minél hamarabb tiszta vizet kell önteni a pohárba. Ha ez a forgatókönyv válik valóra, az elnöknek legkésőbb január utolsó hetében be kell jelentenie a választás napját. Ez azt is jelenti, hogy két országos szavazás lesz idén tavasszal, mert az EP-képviselőkről május 25-én dönthetünk.

ÖTÖDIK HASÁB

Mosoda

Nincs annál demoralizálóbb a becsületesen adózók számára, mint amikor azt látják, hogy az adócsalók nem egyszerűen megússzák, hanem állami segédlettel tisztára is moshatják az eltitkolt jövedelmüket, felhalmozott milliárdjaikat. Az államhatalom most – ahogyan minden ilyen amnesztiával – viszonylag kis bevétel miatt kockáztat beláthatatlanul nagy társadalmi kárt. Lényegében kapitulál az adócsalók, a feketegazdaság császárai előtt. Beismeri, hogy képtelen megfogni őket, és ebbe látványosan bele is nyugszik. Az a sok millió adózó, aki rendben fizet, ettől bizonyosan nem ahhoz kap kedvet, hogy számlát adjon vagy kérjen a boltban, ellenálljon az „áfa nélkül megoldhatjuk olcsóbban” csábításának. Papolhatnak neki a lebukás veszélyéről, a közteherviselés fontosságáról, ha azt látja, hogy ő és még néhány millióan az ország balekjai, akiknek most a szemükbe röhögnek mindazok, akik éppen abból gazdagodtak meg, hogy nem adóztak.

Nemrég a parlamentben dörgedelmesen azt mondta a miniszterelnök, hogy az adócsalóknak a börtönben a helyük. Csak azt nem tette hozzá, hogy kivéve akkor, ha önként az állam bácsira bízzák a síbolt vagyont. Mert ebben az esetben patyolattisztává válnak anélkül, hogy a továbbiakban legalább egy kicsit is feszélyezze őket a lebukás veszélye.

Az a hatalom, amely nem képes hatékonyan üldözni az adócsalókat, jobban teszi, ha nem vezet be 27 százalékos áfát. Minél magasabb ugyanis az adó, annál jobban csábít a kikerülésére. Kivéve, ha túl nagy a lebukás veszélye. Felénk viszont annál tartanak garantáltan házkutatást, aki figyelmeztet arra, hol mennek óriási svindlizések az áfával.

Az Orbán-kormány rájött arra, hogy az állam nemcsak a legjobb gazda lehet, hanem a legjobb orgazda is egyben. *(A szerk.)*

Vélemény

Kés a levegőben

Ha már összefogtak, lehetnének végre harcosabbak is a szakszervezetek – javasolja N. Kósa Judit. **→9**

(Tit)ok és (tit)okozat

Révész Sándor a megfigyeltek megfigyelőinek új nyilvánosságáról ír. **→9**

Péntek reggel

NÉPSZABADSÁG magazin

- Páros: Varga Noémi építész, Richly Zsolt rajzfilmrendező.
- Egy komoly ajánlat: cirkuszfesztivál Budapesten.
- Szentek a Dnyeszteren túlról: ikonok Hajdúnánáson.

Előleget fizettek, kasszát viszont nem kaptak a kereskedők

Bűnügy lett a kasszacseréből: a szoros határidőt kihasználva előleget szedett a gépbeszerzésért egy cég, a pénznek viszont már bottal üthetik a nyomát a rászedett kereskedők. **→8**

GYÁSZOLNAK VOLGOGRÁDBAN

A bombamerényletek áldozataira emlékeznek Volgográdban, ahova az orosz államfő is ellátogatott. Vlagyimir Putyin az óévet még Habarovszkban búcsúztatta, és köszöntőjében a terrorizmus elleni harc „határozott, kíméletlen és következetes” folytatását ígérte. **→7**

FOTÓ: REUTERS – VASILY FEDOSENKO

9 770237 377046 14001